

Marlene Wiklund är Centerpartiets utsända praktikant i Washington för perioden januari-juli inom ramen för Centerpartiets internationella akademi.

Alla Centerpartiets internationella praktikanter skriver varje månad en fördjupande rapport om något relaterat till praktikplatsen som är av intresse för Centerpartiets partiledning.

Washington, D.C.
24 Maj 2019
Marlene Wiklund

Månadsrapport maj från Centerpartiets praktikant i Washington, D.C.

USA:s handelskrig med Kina

Redan under sin presidentkampanj 2016 redogjorde Donald Trump för hur han skulle motarbeta den orättvisa handeln mellan USA och Kina och ta tillbaka de amerikanska jobben.¹ Sedan 2018 har nu världens två största ekonomier om vartannat höjt tullarna på amerikanska respektive kinesiska varor, och trots samtal om en överenskommelse fortsätter handelskriget eskalera. Syftet med de amerikanska tullarna är att jämna ut handelsobalansen mellan de två länderna genom att öka inhemsk handel samt att använda tullarna som förhandlingstaktik för att öka den kinesiska importen av amerikanska varor och förbättra villkoren för amerikanska företag i Kina. En överenskommelse tycks dock ännu vara långt borta. Den 10 maj höjde Trump återigen tullavgifterna på kinesiska varor till ett värde av 200 miljarder dollar från 10% till 25%, då parterna misslyckats få fram ett handelsavtal.² Den 1 juni planerar Kina att besvara detta med ytterligare höjningar av tullar på amerikanska produkter värda 60 miljarder dollar.³ Nedan går jag igenom de orsaker som ligger bakom handelskriget, samt vilka effekter handelskriget får för USA och Kina.

Handelsobalansen

Den kanske största orsaken till USA:s och Kinas handelskrig är den handelsobalans som råder länderna emellan. Under 2018 var Kina USA:s största handelspartner, den tredje största exportmarknaden och den största importkällan.⁴ Den totala handeln mellan USA och Kina motsvarade då 660 miljarder dollar. Av detta bestod hela 540 miljarder dollar av kinesisk import till USA, medan endast 120 miljarder dollar bestod av amerikansk export till Kina.⁵ USA:s handelsunderskott mot Kina uppgick därmed till närmare 420 miljarder dollar.⁶ Vissa menar att denna obalans är en indikator på en orättvis handelsrelation som skadar USA, medan andra menar att obalansen mellan import och export inte i sig innebär att USA står som förlorare. Enligt en studie av Economic Policy Institute (EPI) har handelsunderskottet kostat USA 3,4 miljoner jobb mellan 2001 och 2015.⁷ Studien visar hur det ökade handelsunderskottet inneburit att USA förlorat jobb både genom uppsägningar och nedstängningar av fabriker samt genom brist på tillväxtpöjligheter för de fabriker som

¹ [Reuters](#), *Trump targets China trade, says plans serious measures*, 24 Augusti 2016.

² [CNN](#), *The US-China trade war is escalating. The coming days are crucial*, 10 Maj 2019.

³ [CNBC](#), *China is raising tariffs on \$60 billion of US goods starting June 1*, 13 Maj 2019.

⁴ [Congressional Research Service](#), *US-China Trade Issues*, 8 April 2019. Kina är dessutom den största utländska innehavaren av Amerikanska statsobligationer.

⁵ [Congressional Research Service](#), *US-China Trade Issues*, 8 April 2019.

⁶ Räknas den amerikanska exporten av tjänster till Kina in, som under 2018 stod för nästan 59 miljarder dollar, sänks handelsunderskottet till drygt 378 miljarder dollar.

⁷ [Economic Policy Institute](#), *Growth in U.S.–China trade deficit between 2001 and 2015 cost 3.4 million jobs*, 31 Januari 2017.

överlevt. Anledningen menar EPI är att de ökade importerna har inneburit att produkter som annars kunnat tillverkas i USA istället har importerats, vilket resulterat i färre jobb­möjligheter. Samtidigt visar en rapport från tankesmedjan Council on Foreign Relations att ett stort handelsunderskott snarare går hand i hand med lägre arbetslöshet, än tvärtom.⁸ Detta då en stigande tillväxt ofta innebär ökad konsumtion och ökad import, vilket leder till ett större handelsunderskott. Kina har i tidigare förhandlingar med USA erbjudit att öka sin import av amerikanska produkter för att arbeta mot en handelsbalans till 2024.⁹ Nästa möte mellan Trump och den kinesiske presidenten Xi Jinping är planerat till slutet av juni i samband med G-20 mötet i Japan.

Stöld av immateriella rättigheter

Bakom handelskriget ligger även en rad anklagelser från amerikanska företag om stöld av amerikanska immateriella rättigheter i Kina, något som enligt en undersökning utförd åt Trump-administrationen bedöms kosta USA mellan 225 och 600 miljarder dollar per år.¹⁰ Undersökningen menar att de kinesiska stölderna har varit möjliga genom industrispionage, villkor om tekniköverföring för att få tillträda den kinesiska marknaden, vaga lagar och bestämmelser för att få amerikanska företag att föra över sina immateriella rättigheter till Kina för att undvika rättstvister samt lokaliseringskrav som tvingar amerikanska företag att lagra känslig data i Kina.

Huawei och 5G

Den 15 maj skrev president Trump på en verkställande order som hindrar amerikanska företag från att använda telekomutrustning från källor som anses utgöra hot mot den nationella säkerheten. Åtgärden har ansetts vara riktad mot Kina och det kinesiska telekomföretaget Huawei, som är ett av de ledande företagen inom 5G-teknik, och riskerar att förvärpa relationerna mellan USA och Kina ytterligare. Till följd av detta har bland annat Google stoppat delar av sin verksamhet med det kinesiska företaget, och Huawei kommer inte längre att få tillgång till Android-uppdateringar, Gmail eller Google Play store.¹¹

Handelskrigets effekter

President Trump tycks ställa sig positiv till utvecklingen och menar att USA sitter i en bra position för fortsatta förhandlingar, samt att de införda tullavgifterna gynnar amerikanska bolag och amerikansk produktion. Samtidigt meddelar flera experter att handelskriget kan komma att allvarligt skada den amerikanska ekonomin. Enligt OECD skulle ett eskalerat handelskrig, som innebär tullavgifter på all handel samt pausade investeringar, i värsta fall leda till att USA's BNP blir 0.8% lägre jämfört med om handelskriget inte trappas upp. Kinas BNP beräknas i samma situation sjunka med 1.1%.¹² Bland de amerikanska företag som varnat för handelskrigets negativa påverkan finns Apple, som förväntas förlora 15 cent i vinst per aktie för varje 5% minskning i försäljning i Kina.¹³ Även amerikanska bönder har lidit till följd av kinesiska tullar på amerikanska jordbruksprodukter. Mellan 2017 och 2018 sjönk exporten av sojaböner till Kina med 74%, från 12,2 miljarder dollar till 3,1 miljarder dollar.¹⁴ Kina köpte tidigare ungefär hälften av exporten av amerikanska sojaböner, och trots att Trump infört ett stödprogram på 16 miljarder dollar till bönder som påverkats av handelskriget tycks

⁸ [Council on Foreign Relations](#), *Trump said the trade deficit hands jobs and wealth to other countries — here's why that's wrong*, 7 Juni 2018.

⁹ [CNBC](#), *China offers 6-year import boost in trade talks with US: Sources*, 18 Januari 2019.

¹⁰ [Executive Office of the President](#), *Findings of the investigation into China's acts, policies, and practices related to technology transfer, intellectual property, and innovation under section 301 of the Trade Act of 1974*, 22 Mars 2018.

¹¹ [The Hill](#), *Google halts some business with China's Huawei: report*, 19 Maj 2019.

¹² Se till exempel [The Guardian](#), *Trump's China trade war risks damaging US economy, says OECD*, 21 Maj 2019.

¹³ [CNBC](#), *Quantifying just how much the trade war could hurt Apple*, 21 Maj 2018.

¹⁴ Ibid.

det inte räcka för att täcka förlusterna.¹⁵ Enligt en talesperson från det kinesiska utrikesdepartementet har de amerikanska tullavgifterna inte heller lyckats driva tillverkning ur landet, trots att Trump påstått att företag flyttar sin tillverkning till följd av de amerikanska tullavgifterna. Talespersonen pekade bland annat på hur utländska företag som Tesla, BASF och BMW nyligen ökat sina investeringar i Kina.¹⁶

Handelskriget mellan USA och Kina får effekter även bortom ländernas egna gränser. Den globala ekonomin väntas kunna sjunka med 2.5% om USA inför 25% i tullar på resterande kinesisk import.¹⁷

Presidentvalet 2020

En undersökning visar att av de tio stater som påverkas mest av handelskriget röstade alla utom två på Trump som president 2016.¹⁸ Högst på listan står staten Louisiana som är den största amerikanska producenten av sojabönor. Utgången av handelskriget tros kunna få stor påverkan på Trumps chanser i presidentvalet 2020, dels för att Trump behöver uppfylla vallöftena som gavs under 2016 om relationerna till Kina, dels för att några av de som påverkas som mest av tullavgifterna utgör stora delar av Trumps politiska stöd.

¹⁵ [Vox](#), *Farmers are losing patience with Trump's trade war*, 17 Maj 2019 och [CNBC](#), *Trump administration unveils \$16 billion bailout to farmers hurt by China trade war*, 23 Maj 2019.

¹⁶ [The Hill](#), *China pushes back on Trump comments, says investors 'still bullish'*, 21 Maj 2018.

¹⁷ [The Hill](#), *Morgan Stanley analysis says new China tariffs would lead to recession: report*, 20 Maj 2019.

¹⁸ [CNBC](#), *These charts show Trump's trade war could hit his base of voters most*, 9 Maj 2019.

